«№136 жалпы орта білім беретін мектебі» шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны

АШЫҚ САБАҚ

Тақырыбы: «Біржан-Сара» айтысы

Пәні: қазақ әдебиеті

Пән мұғалімі : Келдебекова С.Р.

Сынып: 9 «Г»

2022-2023 оқу жылы

ҚАБАҚ: 1-бөлім: Атадан қалған асыл сөз		Мектеп: №136 жалпы орта білім беретін мектебі
Күні: 10.10.2023 ж.	Мұғалімнің аты-жөні: Келдебекова С.Р.	
Сынып: 9 «Г»	Қатысқан оқушы саны:	Қатыспаған оқушы саны:
Сабақтың тақырыбы	«Біржан-Сара» айтысы	
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау;	
Сабақ міндеттері	айтыстың композициялық құрылымына талдау; -ақындардың сөз саптауындағы сөз образдарын ұтымды қолдануын талдау; -«балық қаңқасы» әдісі арқылы айтыстың негізгі түйіні мен шешімін таба білу;	
Бағалау критерийлері	Мәтін мазмұнын талқылауға қатысады. Айтыс жайлы түсінік береді.Мысалдар келтіріп, түріне ажыратады. Топтық, жұптық, жеке жұмыстарда үстеуді айтыстың көркемдік ерекшелігін түсіндіре отырып, тақырыпты аша алады.	
Күтілетін нәтиже	Ақындар айтысының биік шыңы – «Біржан-Сара» айтысының композициялық құрылымын, айрықша кең толғап айтқан образды тіл, халық сөзінің інжу-маржанына құрылғанын таниды.	
Құндылықтар	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша оқушылардың шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке, салт-дәстүрді құрметтеуге деген дағдысы қалыптасады.	
Пәнаралық байланыс	Тарих, музыка	
Осыған дейін меңгерілген білім	Айтыс туралы түсінік	

Сабақ барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы 7 минут . Үй тапсырмасын сұрау, тексеру 3 минут	**(Ұ). Ұйымдастыру кезеңі:** 1. Оқушылармен амандасу, түгендеу. 2. Ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Оқушыларды түстер арқылы топқа бөледі. Топқа есім береді, топ басшысының міндетін түсіндіреді, бағалау парақшасын таркатады. Сабақтың жалпы құрылысымен , өтілу әдісімен таныстырады. **«Филворд»** әдісі арқылы оқушыларға берілген 3 түрлі кеспе қағазда жасырылған сөздерді таптыра отырып, бүгінгі сабақ тақырыбын анықтайды.. Слайд арқылы бүгінгі тақырып, оқу мақсатымен таныстырады. **«Қайталау- оқу анасы»** демекші өткен сабақты пысықтайды. Үй тапсырмасының дұрыс орындалуын тексереді.	Барлық оқушы екеу-екеуден жұптаса отырып, нейрожаттығулар арқылы бір- бірімен сәлемдеседі және сәттілік тілейді. Оқушылар сары, көк, қызыл түсті кеспе қағаздарды алу арқылы топқа бөлінеді. Оқушылар кеспе қағаздарда берілген, жасырын тұрған сөздерді таба отырып, бүгінгі күннің сабақ тақырыбын табады. Үй тапсырмасын тексертіп, түрлерін жатқа	**Тиімділігі:** Оқушылар бір-біріне тілек білдіру арқылы жақындасады, көңіл-күйін көтереді және бауырмалдығы оянады. **Мақсаты:** Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. **Тиімділігі:** оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға	Нейрожаттығуларға арналған суреттер Түрлі түсті қағаздар Топ атауы АКТ Кеспе қағаздар

	«Менеп – сұрақ, сенеп- жауап» әдісімен өткен сабақ қайталатады. Халық ауыз әдебиетінің жазба әдебиеттен айырмашылығы; Айтыстың ерекшелігі. Түрлері. Мысалдар арқылы дәлелдеу. Слайд арқылы өткен тақырыпты еске түсіру.	айтады. Мысалдармен дәлелдеп түсіндіреді.	мүмкіндік береді. ***Дескриптор:*** ***Жалпы –әр жауапқа 1 балл*** 1.Түрлерін жатка айтады; 2.Мысалдар аркылы дәлелдейді. 3.Үй тапсырмасын катесіз орындайды.	АКТ АКТ
Жаңа сабақ Басы 2 минут 7 минут 3 минут	**РРР әдісі: 1-қадам: сабаққа дайындық кезеңі.** **Презентация және постер қорғау** **Топтық жұмыс** Бейнероликпен таныстырады. **«Айтыс өнері»** Оқушыларға **«Қазпочтадан» хат келді.** Бір оқушыны шақырып, келген хатты оқытады. Хатта оқушыларға тапсырмалар келген. 1.Жар- жар айтысы; 2. Бәдік айтысы; 3. Ақындар айтысы. Тақырыптар топтарға бөліп беріледі және **«Ашық хат»** әдісі арқылы постер қорғалады. Осы қорғалған тақырыпқа байланысты **«Сиқырлы барабан»** әдісімен спиннердегі сұрақтарға жауап бергізеді. **РРР әдісі: 2-қадам: Оқушының жұмыс жасауына мүмкіндік беру кезеңі (практика)** ***Жұптық жұмыс***	Берілген тапсырмаларды топпен бірге отырып, бірлесе орындайды. Тақырып мазмұнын ашады. Топпен бірге постер қорғайды. Топтық тапсырмаларды алғаш болып орындап болған оқушылар бір шапалақпен белгі береді. «Сиқырлы барабанда» қойылған сұрақтарға жауап береді.	**ҚБ – түрлі-түсті стикерлер, смайликтер** ***Дескриптор:*** ***Жалпы – 5 балл*** 1.Қазақтың салт-дәстүрлерін таратып айтады; 2.Топтаса отырып, ынтымақтасып жұмыс жасайды; ***Дескриптор:*** ***Жалпы – әр сұраққа 1 балл*** 1.Берілген сұрақтарға накты, әрі жылдам жауап береді; ***Дескриптор:*** ***Жалпы – 2 балл***	АКТ Слайд Бейнеролик Хат Плакаттар Түрлі түсті карындаш-тар АКТ Сиқырлы барабан
Сабақ тың ортасы 5 минут 2 минут 7 минут	**«Дайындықсыз диалог»** әдісі арқылы оқушыларға «Біржан мен Сара» айтысына байланысты 4 сөзден береді.Оқушылар дайындықсыз сол 4 сөзді пайдалана отырып айтыс өнері жайлы дайындықсыз диалог құрастырып айтулары тиіс. **Сергіту сәті. «Мен таптым»** Оқушыларды сергітіп алу үшін қолданады. **РРР әдісі 3-қадам: Оқушының өнім (продукт) ұсынатын кезеңі.** ***Жеке жұмыс*** ***Оқулықпен жұмыс*** **Деңгейлік тапсырмалар орындалады.** А деңгей: Айтыс өнері жайлы түсінік айтады.	Екі-екі оқушы бірігіп, қазақтың айтыс өнері бойынша берілген тірек сөздерді пайдалана отырып, дайындықсыз диалог құрастырады. Оқушылар 1-ден 7-ге дейін шатаспай , жылдам айта отырып, 7 санын атамауға әрекет жасайды. Оқушылар оқулықта берілген деңгейлік тапсырмаларды орындайды.	1.Тірек сөздерді пайдалана отырып, мағыналы диалог құрастыра алады; 2.Диалог құрамында суырып салмалық сөздерді орынды қолданады; ***Дескриптор:*** ***Жалпы-әр дұрыс жауапқа 2 балл*** 1.Оқушылар өз деңгейлері бойынша берілген тапсырма-ларды орындайды;	Кеспе қағаздар Оқулық Деңгейлік тапсырма-лар

Сабақтың соңы 2 минут 2 минут 3 минут 2 минут	В деңгей: «Біржан-Сара» айтысы жайлы жеке- жеке талдап түсіндіреді; С деңгей: 11-тапсырма: «Осы күнгі ақындар айтысында күрделі мәселе болып жүрген тақырыптар» тақырыбында шағын мәтін жазу. Мәтін құрамында көріктеуіш сөздерді қолдану. Тақтаға 3 деңгей бойынша 3 оқушы шығарып, тапсырмаларды орындатады. Тақырыпқа байланысты мақал- мәтелдер айтқыза отырып, сабақты қорытындылайды. Оқушылардан кері байланыс алады. Келген қонақтан бата сұралады.. Үш топтан 3 оқушы . Барлық оқушы сабақтан алған әсерін , **«ҚҚҚ» әдісі** арқылы бүгінгі сабақта **қиын, қызық, құнды** болған кезеңді стикерлерге жазып, гүл шоғырына жапсырады. **Үйге тапсырма:** «Салт-дәстүр және тәрбие» атты тақырыпта эссе жазып келу. 120-150 сөз. Оқушыларды бағалау	Үш деңгей бойынша оқушылар тақтаға шығып, тапсырмаларды орындап көрсетеді. Мақал-.мәтелдерді жатқа айтады. Сабақтан алған әсерлерін, қай тапсырманың қиын, қай тапсырманың қызық, қай тапсырманың құнды болғанын айта отырып, әр топтан бір- бір ұл бала шығып топтың атынан кері байланыс және тақырыпқа байланысты бата береді. Әр топ бір- бірін бағалайды. Белсене қатысқан оқушыларға, топтарға берілген бағалар есептеліп, жеңген топ анықталады. Барлық оқушы стикерлерге бүгінгі сабақтан алған әсерлерін жазып, «Гүл шоғырына» жапсырады.	2.Көріктегіш құралдарды орынды пайдаланады. ***Дескриптор:*** ***Жалпы – әркайсысына 1 балл*** 1.Тақырыпқа байланысты тез, әрі жылдам мақал-мәтелдер немесе нақыл сөздер айтады; 2.Шатаспай, анық етіп айта алады.	Жұмыс дәптері Қаламсап Тақта Бор Стикерлер Смайликтер Рефлекция «Гүл шоғыры»

ҚОСЫМША АҚПАРАТ

Саралау - сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз басқаларға қарағанда қабілетті оқушыларға қандай тапсырмалар бересіз?	**Бағалау – сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?**	**Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау**
Білім алушылармен жылы сөйлесе отырып, түсінбеген сұрақтарына бағыт-бағдар беріледі. Олардың сенімділігі шыңдалады. Әртүрлі қабілеттілігі ескеріле отырып тақырыпқа сай шығармашылық тапсырма беріледі.	Білім алушылар дағдыларының қалыптасуы мен білімді меңгеру деңгейін , оқудағы қиындықтарды анықтап, оқу бағдарламасындағы оқу мақсаттарына қол жеткізу үшін олар үнемі сабақ барысында түрлі-түсті стикерлермен бағаланып отырылады..Білім алушылар өз жұмыстарына өзі баға берумен қатар, сыныптастарын бағалау арқылы да өзінің оқуын жетілдіреді. «Гүл шоғыры» суреті кері байланысқа пайдаланылады.	Ширату жаттығуларын жасау,өмір қауіпсіздігін қадағалау. Пәнаралық байланыс тарих, музыка АКТ. Сабақтың өн бойында оқушыларға тапсырмалар беруде, жаңа мәліметтермен таныстыруда, жұмыстарын тексеріп отыруда қолданылады.

Сабақ бойынша рефлексия Сабақ /оқу мақсаттары шынайы ма? Бүгін оқушылар не білді? Сыныптағы ахуал қандай болды? Мен жоспарлаған саралау шаралары тиімді болды ма? Мен берілген уақыт ішінде үлгердім бе? Мен өз жоспарыма қандай түзетулер енгіздім және неліктен?	Сабақ тақырыбына сай оқу мақсаты, одан туындайтын сабақ мақсаттары жоспарланады. Тілдік мақсаттар білім алушылардың сөздік қорын толықтыруға, сөйлеу дағдыларын қалыптастыруға бағытталады. Сабақты жоспарлау кезінде білім алушылардың ойлау деңгейлері, қызығушылықтары, ақпаратты қабылдау деңгейлері үнемі назарда болады.Сабақтың тиімді өтілуі үшін түрлі әдіс-тәсілдер жоспарланады. Белсенді оқу мен бірлескен оқу жүйелі жүргізіледі. Саралау тапсырмалары талапқа сай жасақталады. Нәтижесінде, білім алушылар сыни тұрғыда ойлай алады, олардың жұппен, топпен , жұмыс жасауы ынтымақтастық ахуалының орнығуына, өзара көмектің жүзеге асуына, бірін-бірі әділ, нақты бағалауына ықпал етеді.	
Қорытынды бағамдау. Сәтті өткен екі нәрсені атап көрсетіңіз (сабақ беру және оқытуға қатысты)? 1. 2. Сабақтың одан да жақсы өтуіне ықпалын тигізер еді (сабақ беру және оқытуға қатысты)? 1. 2. Осы сабақтың барысында мен сынып туралы немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері (қиыншылықтары туралы нені анықтадым, келесі сабақтарда не нәрсеге назар аудару қажет?) 1. 2.		

Тексерілді: **әдіскер Д.Ж.Бозшабаева**

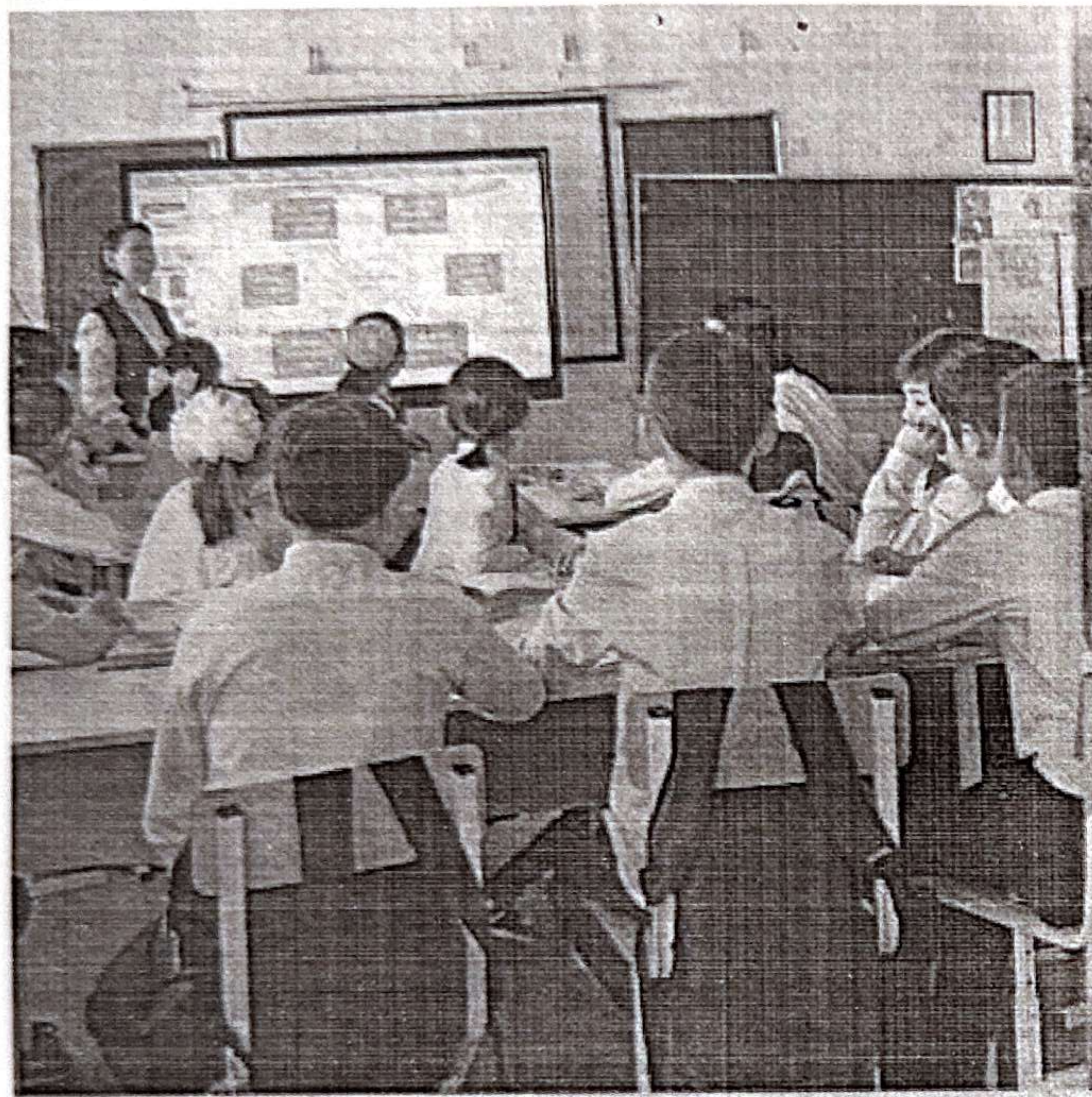

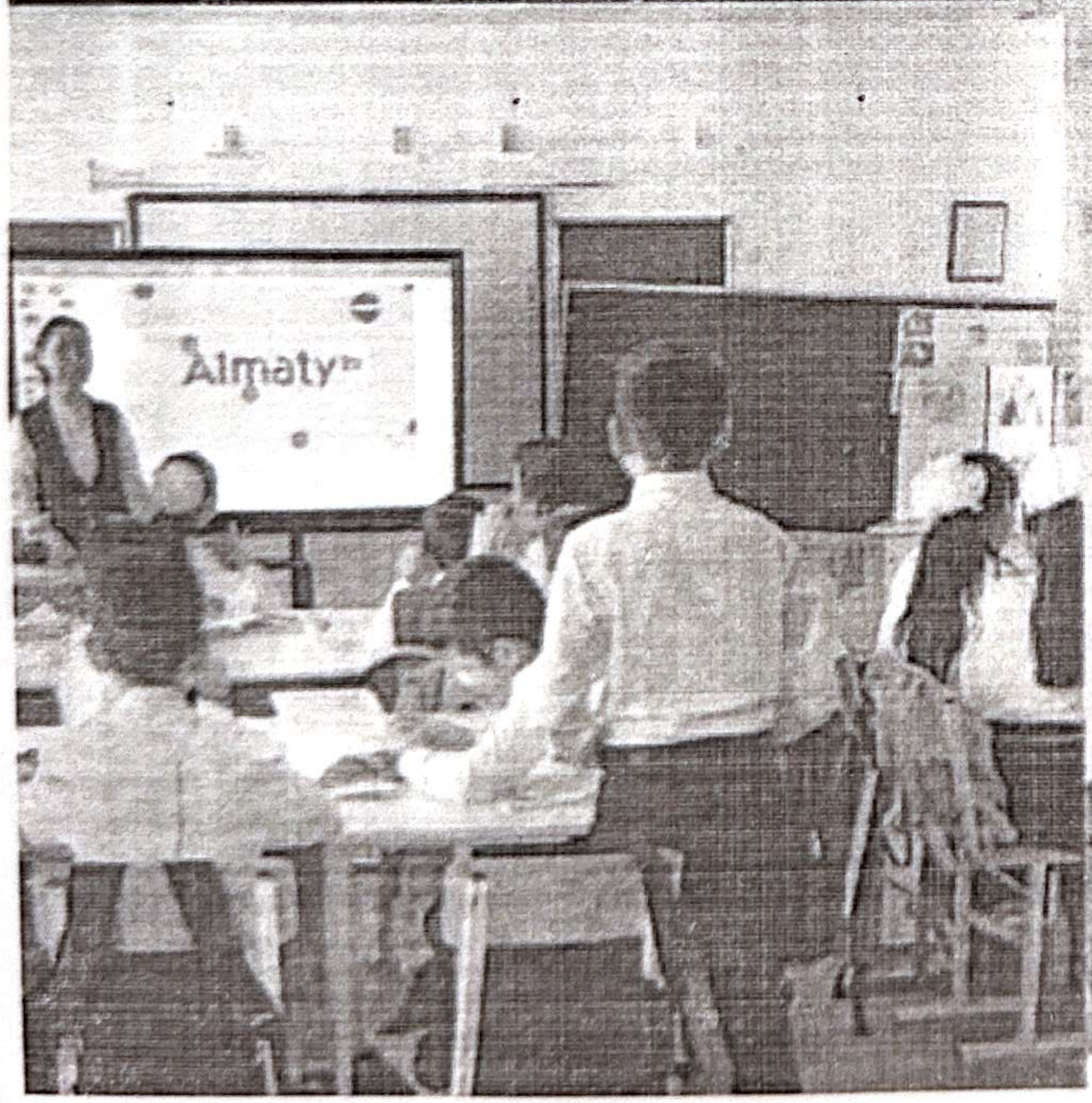
Almaty